

УДК 338.48

Стеблина Т.С.¹, Мамотенко Д.Ю.²

¹ студ. гр. ГФ-213м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

МОНІТОРИНГ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВОГО РИНКУ ТУРИЗМУ В СФЕРІ ОЗДОРОВЛЕННЯ

Оздоровчий туризм, що включає медичний туризм, спа-подорожі, а також туризм, спрямований на фізичне та психічне відновлення, демонструє стійке зростання у всьому світі. Цей сектор, тісно пов'язаний зі змінами в культурі здоров'я, збільшенням попиту на персоналізовані оздоровчі послуги та покращенням інфраструктури активно розвивається. Основні тенденції розвитку оздоровчого туризму пов'язані з глобальними змінами у сфері медицини, соціальних уподобань і технологій.

У 2023 році відбулося більше змін, ніж за останні два десятиліття на світовому ринку оздоровлення. Ринок оздоровлення має значну позитивну динаміку, і численні опитування показують, що оздоровлення ніколи не було таким важливим пріоритетом для людей, як зараз. Але те, яке здоров'я має значення зазнає серйозних змін. Розрив між поколіннями, доходами та статтю в культурі зростає, і вони створюють основу здоров'я, що дедалі більше визначається дуже різними, навіть суперечливими, ринками та мисленням. GWS називає ці поляризовані ринки здоров'я «hardcare» і «softcare». «Hardcare» описує новий гіпермедичний, високотехнологічний, ще дорожчий ринок оздоровлення. «Softcare» втілює нові прагнення до благополуччя з низьким тиском, простішого, менш дорогого, менш самооптимізуючого, де емоційне та соціальне благополуччя мають найбільше значення [1].

Згідно з даними Global Wellness Institute глобальний ринок оздоровчого туризму має тенденцією до зростання на 7,5% щорічно. Основними драйверами росту є попит на профілактичні медичні програми, поширення технологій телемедицини та збільшення кількості спеціалізованих оздоровчих напрямків.

В постковідний період з'явилися нові напрями оздоровчого туризму, такі як постпандемічна реабілітація, програми відновлення після стресу та оздоровчі курси для зміцнення імунної системи. Багато країн адаптували свої пропозиції, пропонуючи індивідуалізовані медичні послуги, програми детоксикації та здорового харчування для туристів.

Оздоровчий туризм розвивається у всіх регіонах світу, але деякі країни стали основними центрами цієї галузі. Найпопулярнішими напрямками для оздоровчих подорожей є країни з розвиненими інфраструктурою і медичними послугами, а також наявністю природних ресурсів для оздоровлення, таких як термальні джерела, мінеральні води тощо.

1. Азія: Таїланд, Індія та Індонезія є лідерами оздоровчого туризму в Азії. Вони пропонують широкий спектр спа-послуг, аюрведичних практик, медитації та програм відновлення здоров'я за доступними цінами.

2. Європа: Німеччина, Швейцарія та Італія відомі своїми термальними

курортами, оздоровчими санаторіями та високоякісними медичними послугами. Німеччина особливо популярна серед медичних туристів завдяки розвиненій інфраструктурі та медичним технологіям.

3. Північна Америка: США та Канада активно розвивають оздоровчий туризм завдяки сучасним медичним технологіям і широкому спектру пропозицій у сфері фітнесу, детоксикації та стрес-менеджменту.

4. Латинська Америка: Коста-Рика та Мексика стали популярними напрямками для медичного туризму через високоякісні медичні послуги за доступними цінами та природні ресурси для відновлення здоров'я.

Медичний туризм є значною складовою оздоровчого туризму. Він охоплює поїздки, пов'язані з отриманням медичних послуг, таких як хірургічне втручання, лікування хронічних захворювань, стоматологічні процедури та інші види лікування. Згідно з даними Міжнародного медичного туристичного індексу, у 2022 році понад 14 мільйонів людей подорожували з метою отримання медичних послуг, і цей показник щороку зростає [2].

Основні причини популярності медичного туризму включають високу вартість медичних послуг у країнах з розвиненою економікою (США, Канада) та бажання отримати високоякісну медичну допомогу за кордоном за значно нижчими цінами (наприклад, у Туреччині, Індії, Мексиці).

Розвиток новітніх технологій, таких як телемедицина, штучний інтелект у діагностиці та лікуванні, а також цифрові платформи для планування подорожей і отримання медичних консультацій, значно змінюють оздоровчий туризм. Пацієнти можуть дистанційно консультуватися з лікарями, бронювати оздоровчі програми та отримувати персоналізовані рекомендації, що робить подорожі з метою оздоровлення зручнішими та ефективнішими [3].

Крім того, зростає популярність оздоровчих подорожей, пов'язаних з генетичними тестами та персоналізованими медичними програмами, що враховують індивідуальні потреби кожного пацієнта. Такі підходи забезпечують більш точне діагностування та лікування, підвищуючи ефективність оздоровчих програм.

На найближчі роки прогнозується подальше зростання оздоровчого туризму завдяки збільшенню попиту на здоровий спосіб життя, розвиткові медичних технологій та зміні пріоритетів у сфері туризму. Багато країн вже активно інвестують у розвиток інфраструктури для оздоровчого туризму, створюючи нові курорти, медичні центри та пропонуючи індивідуалізовані програми відновлення здоров'я.

Підвищення якості медичних послуг, розвиток інноваційних технологій та зростаючий попит на профілактичні програми створюють сприятливі умови для подальшого зростання цього сегменту туризму.

Таким чином, оздоровчий туризм є однією з найбільш динамічно зростаючих галузей світової туристичної індустрії. Підвищений попит на здоров'я, новітні технології, доступність медичних послуг у різних країнах та зміни у культурі споживання туристичних послуг сприяють розвитку цього сегменту. У найближчі роки оздоровчий туризм продовжить розвиватися завдяки інноваціям та зростанню інтересу до здорового способу життя.

Список використаних джерел:

1. Global Wellness Institute. Global Wellness Tourism Economy. URL : <https://globalwellnessinstitute.org> (дата звернення 20.10.2024).
2. Medical Tourism Association. Medical Tourism Statistics & Facts. URL : <https://www.medicaltourismassociation.com> (дата звернення 20.10.2024).
3. Дубініна А.А., Мамотенко Д. Ю., Корнієнко О. М. Інноваційні технології в туризмі та готельно-ресторанному господарстві. *Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства*: монографія / колектив авторів; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. С. 27–49.